

Rapport Task Force Landbouwmarkten afgeleverd: waar blijft de leeuw?

De Europese Commissie zette in januari 2016 een Agricultural Markets Task Force, een werkgroep landbouwmarkten, aan het werk om een grondige analyse te maken over het functioneren van de landbouwmarkten en de voedingsketen en de positie van de landbouwers daarin. Daarnaast moest de werkgroep voorstellen geformuleerd worden, ter attentie van de Europese Commissie, om bij te sturen waar nodig om de positie van de landbouwers te verbeteren. Dit werk sluit aan op analyses die gemaakt werden en worden door het High Level Forum om het functioneren van de agro-voedingsketen te verbeteren. De voormalige Nederlandse minister van Landbouw, Cees Veerman, zelf akkerbouwer én hoogleraar aan landbouwfaculteiten was voorzitter van de werkgroep. Verder waren onder meer toplui uit zowel verwerking als retail actief lid van de werkgroep.

De conclusies van de werkgroep liggen in de lijn met wat wij met het Algemeen Boerensyndicaat al geruime tijd verkondigen en vragen. De boeren zitten in de zwakste positie en kunnen amper hun gelijk formuleren, laat staan juridische stappen zetten om hun gelijk af te dwingen. Daarenboven is er binnen het ketenoverleg en de daarbij voorziene bemiddeling in eerste lijn weinig kans dat een individuele landbouwer aan de alarmbel trekt of een klacht neerlegt uit vrees voor represailles. Tot die vaststelling komt alvast ook de werkgroep rond Veerman. De werkgroep dringt dan ook terecht aan op meer en dwingender optreden van hogerhand om wanpraktijken en onfaire handelsrelaties te voorkomen en te stoppen. Waar wij vanuit het ABS reeds verschillende keren bij de politiek aandrongen op het aanstellen van een bemiddelaar met politionele bevoegdheid op federaal niveau, stelt de werkgroep dit nu ook uitdrukkelijk voor als ultiem middel om de agrovoedingsketen optimaal te laten functioneren. Een bemiddelaar, zoals de "adjudicator" in Groot-Brittannië reeds bewezen heeft, is wel degelijk nodig vindt de werkgroep. Alleen al het feit dat er een adjudicator is in Groot-Brittannië zorgde ervoor dat de relaties tussen de grote retailers en hun leveranciers en boeren zich wat normaliseerden. De mogelijkheid om 1% op de omzet als boete op te leggen schrikt wel degelijk af. Het voorbeeld dat twee jaar gesteld werd ten nadele van reuzeretailer Tesco was blijkbaar een meer dan duidelijk signaal en de aanzet om twee maal na te denken vooraleer doorgedaan werd met onverantwoord hoge druk op de prijzen te leggen. Voorwaarde is wel dat de officiële waakhond echt zijn werk kan doen en kan bijten en dat niet alleen bij blaffen mag of moet blijven.

We citeren graag Veerman zoals hij het formuleerde bij het overhandigen van zijn rapport aan de Commissie: *"Het wegnemen van prijsverschommelingen is één ding, het realiseren van een eerlijk en redelijk prijsniveau is een ander aspect. Daarvoor moet de boer marktmacht kunnen organiseren. Of de Europese concurrentieregels de boeren werkelijk parten spelen is de vraag. Je hebt echter wel een gespecialiseerde jurist nodig om de juiste weg te vinden. En dat kan niet de bedoeling zijn. Laat de Europese Unie eens met een eenvoudig, voor boeren begrijpelijk stelsel van regels komen. Daardoor kunnen ze hun onderhandelingsmacht versterken. Mocht er dan nog onenigheid zijn, dan zou een arbiter klachten kunnen beoordelen. "Dat moet geen gewone leeuw zijn, maar een leeuw met tanden. En niet twee tanden, maar een hele bek vol tanden."*

Meer transparantie, meer duidelijkheid over marges, meer duidelijkheid over prijsvorming, meer onderhandelingsmacht creëren, meer zekerheden inbouwen en zorgen voor een bijtklare waakhond. Wij willen er alvast graag mee onze schouders onderzetten.

Hendrik Vandamme

 voorzitter@absvzw.be | @hendrikABS

ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT
met verstand van boeren

ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT vzw
Industrieweg 53
8800 Roeselare-Beveren
Tel. (051)26 08 20 | fax (051)24 25 39
www.absvzw.be | info@absvzw.be

VROUWEN VAN HET ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT
Boerinnen met verstand van boeren

VROUWEN VAN HET ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT vzw
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. (051)26 08 29 | fax (051)24 25 39
vabs@absvzw.be

BOERENFRONT
Van Benedenlaan 32 | 2800 MECHELEN
Tel. (015)45 12 28 | Fax (015)45 12 08

Nationaal Agrarisch Centrum
partner in agrovorming

NATIONAAL AGRARISCH CENTRUM vzw
Industrieweg 53
8800 Roeselare-Beveren
T (051)26 08 30 | fax (051)24 25 39
www.nacvzw.be | info@nacvzw.be